

Aneta R. Borkowska

Instytut Psychologii UMCS, Lublin

Neuropsychologia ADHD: od dzieciństwa do dorosłości

ADHD jest zaburzeniem neurorozwojowym zaczynającym się wprawdzie w dzieciństwie, ale trwać może do końca życia. Zarówno objawy, jak i trudności adaptacyjne oraz deficyty neuropsychologiczne w pewnym zakresie zmieniają się w trakcie kolejnych lat. W trakcie wykładu przeanalizowane zostaną badania prowadzone aktualnie na świecie, pozwalające znaleźć odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy osoby z ADHD w różnym wieku wykazują deficyty neuropsychologiczne, czy dysfunkcje neuropsychologiczne są istotnym elementem zespołu ADHD w dzieciństwie i dorosłości?
2. Jeśli tak – na ile są specyficzne?
3. Jeśli tak – na ile diagnoza neuropsychologiczna jest istotna/przydatna w procesie stawiania rozpoznania ADHD?

Uwzględnione zostaną dwie najistotniejsze koncepcje neuropsychologiczne ADHD: 1/hipoteza hamowania i dysfunkcji wykonawczych – R. Barkley’a (1997), 2/ hipoteza tzw. state disorder czyli zaburzenia z poziomu energetycznego – Sergeant’a (2000).

W 2021 roku Światowa Federacja ADHD opublikowała 208 konkluzji (evidence-based) na temat zaburzenia, z których zostaną omówione te odnoszące się do deficytów neuropsychologicznych.

Zostaną też scharakteryzowane metody diagnostyczne stosowane w badaniach neuropsychologicznych i ich przydatność w diagnozie ADHD w osób różnym wieku, ze szczególnym uwzględnieniem dorosłych oraz zestaw procesów psychicznych, które powinny być ocenione podczas diagnozy.

Zostanie także przedstawiony aktualny *European Consensus Statement* na temat modelu stawiania rozpoznania ADHD u dorosłych oraz podejmowane próby poszukiwania biomarkerów różnicujących ADHD i osoby neurotypowe na bazie wskaźników neurofizjologicznych i neuropsychologicznych.